

TWEEDE INTERNATIONALE HOERENCONFERENTIE

Prostitutie en feminisme

Het Internationale comité voor de rechten van prostituées (ICPR) is zich bewust dat in de meeste landen tot dusver weinig of geen prostituées als woordvoersters of theoretici van de vrouwenbeweging zijn opgetreden. Historisch gezien hebben de vrouwenbewegingen (evenals de socialistische en communistische bewegingen) zich altijd tegen de institutionalisering van de prostitutie verzet met de bewering zo de prostituées te willen steunen. Prostituées wijzen echter de steun, die van hen verlangt dat ze de prostitutie verlaten, af; zij weigeren te worden behandeld als een symbool van onderdrukking en wensen te worden erkend als werkende vrouwen. Omdat feministen aarzelen of weigeren prostitutie als arbeid te erkennen en prostituées te aanvaarden als werkende vrouwen, zijn de meeste prostituées geen feministen; niettemin herkennen de meesten zich wel in feministische waarden als onafhankelijkheid, financiële autonomie, seksuele zelfbeschikking, persoonlijke kracht en vrouwennetwerken.

De laatste tien jaar zijn sommige feministen zich, in het licht van moderne ervaringen, meningen en behoeften van prostituées, gaan bezinnen op de traditionele afwijzende houding van hun beweging ten opzichte van prostitutie. Het ICPR kan worden beschouwd als een feministische organisatie voor zover het zich ervoor inzet een spreekbuis te zijn voor en aandacht te schenken aan alle vrouwen, met inbegrip van de meest verborgen, geïsoleerde, vernederde en/of geïdealiseerde vrouwen. Belangrijk doel van het ICPR is binnen de vrouwenbewegingen onderzoek te doen naar prostitutie en strategieën te ontwikkelen die de positie van prostituées in verband brengen met de positie van de vrouw in het algemeen en die de integriteit van de prostituée eerbiedigen.

1. Financiële autonomie

Financiële autonomie is essentieel voor de overleving, zelfbeschikking, het zelfrespect en de persoonlijke ontwikkeling van de vrouw. In tegenstelling tot mannen worden vrouwen vaak geminacht of medelijdend behandeld, omdat zij in hun leven keuzes maken die in de eerste plaats gericht zijn op geld verdienen. Werkelijke financiële onafhankelijkheid houdt tevens in dat men over de middelen beschikt om geld te verdienen (of in de positie is om vrij over geld te kunnen beschikken) en dat men de vrijheid bezit het uit te geven naar eigen wens en behoefte. Zelden staan vrouwen deze middelen ter beschikking, zelfs wanneer zij bereid zijn compromissen te sluiten en ervoor te vechten. De meerderheid van de vrouwen is financieel afhankelijk of leeft in een financieel hopeloze situatie, afhankelijk van milieu, cultuur, ras, opleiding en andere verschillen en ongelijkheden. Als vrouwen bereid waren compromissen te sluiten of voor hun rechten te vechten werd dit van oudsher beschouwd als een blijk van immoraliteit en pech in plaats van als blijk van verantwoordelijkheidsgevoel, intelligentie en moed. Van het financiële initiatief van prostituées wordt schande gesproken en/of tot iets misdadigs opgeblazen als waarschuwing aan vrouwen in het algemeen tegen dergelijke specifieke seksuele methodes om financiële onafhankelijkheid te verkrijgen. Niettemin vormen begrippen als "seksueel aantrekkelijk zijn" en "een goede man aan de haak slaan" een onderdeel van de traditionele overlevingsmethoden van vrouwen, die eventueel financiële zekerheid bieden maar zelden tot financiële onafhankelijkheid leiden. Alle vrouwen, ook prostituées, hebben dezelfde commerciële rechten als andere burgers in welke samenleving dan ook.

Het ICPR erkent het recht van vrouwen op financieel initiatief en financiële winst, met inbegrip van het recht om seksuele dienstverlening of seksuele illusies (seks-media) te commercialiseren en hun inkomsten naar eigen behoefte en goeddunken te sparen en uit te geven.

2. Beroepskeuzemogelijkheden

Over het gebrek aan opleiding en wergelegenheden voor vrouwen over de gehele wereld bestaat veel documentatie. Gewoonlijk komen de beroepskeuzemogelijkheden voor vrouwen (met name kleurlingen en vrouwen uit de arbeidersklasse) evenals die van mannen die gebukt gaan onder klasse- en raciale vooroordelen, neer op een keuze tussen verschillende ondergeschikte banen. Eenmaal aan het werk worden vrouwen geminacht of seksueel gepest.

Bovendien worden zij over het algemeen naar geslacht in plaats van naar verdiensten betaald. Om vrouwen een eerlijke keuze aan beroepsmogelijkheden te bieden is het noodzakelijk dat zij worden toegelaten in beroepen die traditioneel waren voorbehouden aan mannen en dat zij correct worden betaald en behandeld in de beroepen die traditioneel door vrouwen werden uitgeoefend. Dit zijn de voorwaarden voor het verdwijnen van de arbeidsverdeling op grond van geslacht. Prostitutie is van oudsher een vrouwelijk beroep. Sommige prostituées zeggen tevreden te zijn met hun werk, anderen zeggen het te verafschuwen; sommigen kiezen de prostitutie als het voor hen best mogelijke alternatief; anderen zijn erin gerold, onder dwang of door misleiding van een man. Vele prostituées verafschuwen de omstandigheden van hun werk en het sociale stigma dat erop rust, maar niet het werk zelf.

Het ICPR erkent het recht van vrouwen op het gehele scala van opleidings- en arbeidsmogelijkheden en op de gepaste eerbied en de verschuldigde betaling in elk beroep, met inbegrip van prostitutie.

3. Verbondenheid van vrouwen

Vrouwen zijn in verschillende sociale categorieën ondergebracht op grond van hun arbeid en/of identiteit op seksueel gebied. In de seks-industrie zijn het de prostituées die het uitdrukkelijkst door wettelijke en sociale controle onderdrukt worden. Porno-modellen, stripteasedanseressen seksmasseuressen en prostituées, die eufemistisch als begeleidsters of seksuele surrogaten worden aangeduid, vermijden het vaak in een poging om hun status te verhogen in verband te worden gebracht met prostitutie en prostituées. Ook onder prostituées, die zichzelf als zodanig identificeren, bestaat een hiërarchie met onderaan de tippelaarsters en bovenaan de call-girls. Pogingen om zich te distantiëren van expliciet seksuele activiteiten versterken het vooroordeel tegen prostituées en doen het schaamtegevoel onder vrouwen toenemen. Ook buiten de seksindustrie zijn de vrouwen ingedeeld naar sociale status, achtergrond, identiteit en uiterlijk. Regelmatig worden vrouwen die geen prostituée zijn, gedwongen seksuele diensten te verlenen in de vorm van seks, glimlachjes, door hun kleding of genegenheid; dergelijke diensten worden zelden betaald en kunnen evengoed de status van de vrouw aantasten. In het algemeen worden vrouwen in twee categorieën ondergebracht, de hoeren en de preutse maagden, waarbij degenen die seksueel assertief zijn, worden beschouwd als hoeren en degenen die seksueel passief zijn als preutse maagden.

Het ICPR roept de vrouwen in en buiten de seksindustrie op zich aaneen te sluiten en erkent met name de waardigheid van tippelaarsters en vrouwen die worden geminacht om hun huidskleur, milieu, etnische verschillen, om hun seksueel misbruikt zijn, hun status als echtgenote of moeder, hun seksuele voorkeur, handicap of corpulentie.

4. Seksuele zelfbeschikking

Het recht op seksuele zelfbeschikking houdt in het recht van vrouwen om persoonlijk de voorwaarden met betrekking tot hun seksualiteit te stellen, met inbegrip van de keuze van de partner(s), gedragingen en gevolgen (zoals zwangerschap, genot of financieel gewin). Seksuele zelfbeschikking houdt in dat men het recht heeft seksuele omgang te weigeren én daartoe het initiatief te nemen evenals het recht op toepassing van geboortenbeperking (met inbegrip van abortus), het recht op lesbische seks, op seks met personen met een andere huidskleur en uit een ander milieu, het recht om sadomasochistische seks te bedrijven en seks aan te bieden voor geld. Deze handelingen, die wellicht tot zelfbeschikking leiden, zijn altijd door de wet of de gebruiken geminacht en gestraft. Uiteraard heeft niemand het recht om een seksuele begeerte, die de betrokkenheid van een andere partij vereist, te bevredigen, tenzij deze daarmee geheel vrijwillig instemt. Het is de taak van de feministen de vrouwen tot zelfbeschikking op te voeden door hun seksuele bewustzijn en moed te doen toenemen en voorwaarden te scheppen voor veiligheid en keuzemogelijkheden. De ICPR erkent het recht van alle vrouwen om hun eigen seksuele gedrag te bepalen, met inbegrip van verhandeling op commerciële basis, zonder dat zij daarvoor worden geminacht of gestraft.

5. Gezonde ontwikkeling van het kind

Om te kunnen overleven, voor het ontvangen van liefde en voor hun ontwikkeling zijn kinderen afhankelijk van volwassenen. Druk die op kinderen wordt uitgeoefend, ongeacht of dat vriendelijk of met geweld gebeurt, om voor geld te werken of seks te bedrijven ter bevrediging van volwassenen, is een schending van het recht van het kind op een gezonde ontwikkeling. Het kind waarvan thuis misbruik wordt gemaakt, loopt vaak van thuis weg, maar vindt dan geen ander middel van bestaan dan prostitutie, hetgeen de aantasting van de integriteit van zijn jeugd doet voortduren. Uit sommige onderzoeken zou blijken dat het percentage prostituées dat in de jeugd seksueel is misbruikt hoger is dan dat van niet-prostituées. Bovendien zou uit onderzoeken

blijken dat 50% van de prostituées niet seksueel is misbruikt terwijl 25% van de niet-prostituées dat wel is. Misbruik van kinderen in de privé-sfeer zowel als in openbare gelegenheden is een ernstige schending van de mensenrechten, maar het betekent niet dat de slachtoffers ervan niet kunnen overleven of zich ervan kunnen herstellen, in het bijzonder wanneer hen steun en middelen worden verstrekt voor hun verdere ontwikkeling. Een slachtoffer verdient niet te worden gestigmatiseerd, niet als jeugdige noch als volwassene. Het IPCR erkent het recht van kinderen op onderdak, onderwijs, medische, psychologische of juridische bijstand, veiligheid en seksuele zelfbeschikking. In elk land moet aan de toekenning van overheidssubsidies om bovengenoemde rechten te waarborgen voorrang worden verleend.

6. Integriteit van alle vrouwen

Een van de belangrijkste onderwerpen waaraan de feministen de laatste tien jaar aandacht hebben besteed, is het geweld tegen vrouwen en meisjes. Met name verkrachting, ongewenste intimiteiten op het werk, mishandeling en de miskennis van de rechten van de moeder zijn de centrale onderwerpen geweest waarop de belangstelling, het onderzoek en de acties zich hebben geconcentreerd. Binnen het kader van de prostitutie worden vrouwen soms verkracht of seksueel gepest door politie, klanten, souteneurs en door vreemdelingen die weten dat zij hoeren zijn. Prostituées, evenals alle andere vrouwen, beschouwen elke vorm van seksueel geweld als verkrachting. Het feit dat prostituées bereid zijn tot seksuele omgang wil niet zeggen dat zij zich lenen voor seksuele pesterijen of verkrachting. Het ICPR verlangt dat de prostituee op dezelfde wijze tegen verkrachting beschermd wordt en recht heeft op dezelfde juridische en sociale bijstand na een verkrachting als iedere andere man of vrouw.

De mishandeling van prostituées evenals de mishandeling van niet-prostituées wijst op een ondergeschiktheid van de vrouw ten opzichte van de man in persoonlijke relaties. De wetten tegen dergelijke vormen van geweld worden vaak discriminerend en willekeurig toegepast.

De vriend of echtgenoot van een prostituee wordt behalve iedereen die ervan wordt verdacht voordeel te hebben van uit prostitutie verworven inkomsten (zoals familie en kamergenoten) in verschillende landen vaak beboet of gevangen genomen wegen "souteneurschap" ongeacht of zij een ernstig

misdrijf plegen. De vriend of echtgenoot van een niet-prostituée wordt zelden gestraft voor mishandeling, zelfs wanneer de vrouw een openlijke aanklacht tegen hem indient. Het ICPR erkent het recht van alle vrouwen vrij hun partner te kiezen en hulp te kunnen inroepen bij geweldpleging in elke persoonlijke of werksituatie.

In vele landen wordt aan vrouwen, die bekend staan als prostituées of als werkend in de seksindustrie, evenals aan vrouwen van wie bekend is dat ze lesbisch zijn, vaak de voogdij over hun kinderen geweigerd. De bewering dat prostituées of lesbische vrouwen minder verantwoordelijkheidsgevoel hebben, minder liefdevol of fatsoenlijk zijn dan andere vrouwen, is een ontkenning van de mensenrechten en de menselijke waardigheid. De wetten en opvattingen op grond waarvan seksueel gebrandmerkte vrouwen worden gestraft, fungeren tevens ter bestraffing van hun kinderen door ook deze een stigma op te drukken en aan hun moeders te onttrekken. Het ICPR is van mening dat de ontzegging van voogdijrechten aan prostituées en lesbische vrouwen een schending inhoudt van de sociale en psychische integriteit van de vrouw.

7. Pornografie: "Hoerenschrijverij"

Met specifiek op seks betrekking hebbend materiaal of pornografie werden in de originele Griekse betekenis de geschriften van " hoeren " (prostituées) bedoeld. Tegenwoordig is de pornografie overgenomen door een door mannen overheerste industrie, waarbij de inhoud van de produkten zelden wordt bepaald door de vrouwelijke modellen en actrices. Bovendien krijgen in de pornografie werkende vrouwen, evenals prostituées het stigma "hoer" opgedrukt, hun wordt in geval van misbruik hulp ontzegd en zij krijgen vaak zelf de schuld van het misbruik dat van hen wordt gemaakt. Ook ontvangen zij geen passende betaling voor de distributie van de produkten waarin zij optreden. Het ICPR eist voor de vrouwen die in de seksindustrie werken (en dus niet de leiding in die industrie) het recht op om de inhoud, de produktie- en distributiemethode van de porno-industrie te bepalen. Een dergelijke machtiging vereist de solidariteit van degenen die in de seksindustrie werken, van vrouwen in en buiten de seksindustrie en een opleiding van vrouwen in de produktie van specifiek op seks betrekking hebbend materiaal. Ter ondersteuning van een dergelijke feministische ontwikkeling op de weg naar zelfbeschikking, verlangt het ICPR dat er in het openbare onderwijs campagnes worden gehouden ten einde verandering te brengen in de vraag van de markt die kinderen volstopt met seks en het misbruik van vrouwen bevordert.

8. Migratie van vrouwen door middel van prostitutie ("Handel")

"Handel in vrouwen en kinderen" is een internationaal onderwerp in zowel feministische als niet-feministische kringen, waarmee meestal wordt bedoeld het onder dwang of door misleiding transporteren van vrouwen en kinderen van het ene naar het andere land voor prostitutiedoeleinden. Het ICPR neemt duidelijk stelling tegen kinderprostitutie onder alle omstandigheden. In het geval van volwassenenprostitutie moet worden erkend dat prostitutie binnen of buiten de nationale grenzen het gevolg kan zijn van een persoonlijk besluit, waarop een volwassen vrouw recht heeft. Natuurlijk zijn dwang of misleiding misdrijven die moeten worden gestraft, niet alleen in het kader van de prostitutie.

Vrouwen die verkiezen als prostituées naar het buitenland te verhuizen, moeten niet worden gestraft of worden beschouwd als slachtoffers van misbruik. Zij moeten dezelfde rechten genieten als andere immigranten. Voor veel vrouwen is migratie door middel van prostitutie een vlucht uit de economisch en sociaal onmogelijke toestand in eigen land naar de hoop op een betere toekomst in een ander land. Het feit dat vele vrouwen vervolgens in een andere vreselijke situatie terechtkomen, wijst erop dat er in de hele wereld gebrek is aan mogelijkheden voor financiële onafhankelijkheid en beroepsvreugde voor vrouwen, in het bijzonder voor vrouwen uit de derde wereld. Gezien de toenemende internationalisering van de industrie, ook van de prostitutie, moet in alle landen bijzondere aandacht worden besteed aan de rechten en specifieke behoeften van buitenlandse werkende vrouwen.

Het ICPR verzet zich tegen elk beleid dat vrouwen tot kinderen degradeert en migratie door prostitutie bij vrouwen altijd beschouwt als het resultaat van dwang of misleiding. Migrerende vrouwen, ook die welke als prostituées werken, hebben rechten als werknemer en als zodanig recht op bescherming. Aan vrouwen die onder dwang of door misleiding worden getransporteerd, moet de keuze worden geboden tussen de vluchtelingenstatus of de mogelijkheid om terug te keren naar hun land van herkomst.

9. Een beweging voor de bescherming van de rechten van alle vrouwen

Het is van wezenlijk belang dat de feministische strijd zich bekommert om de rechten van alle vrouwen. Prostituees (in het bijzonder die welke tevens worden onderdrukt op grond van hun ras of sociale klasse) zijn waarschijnlijk de vrouwen wier stem het minst is gehoord en wier rechten het meest zijn geschonden; het is noodzakelijk dat ook aan hun rechten aandacht wordt besteed en hun verhaal in de feministische organisaties die strijden voor verandering, wordt gehoord. Het ICPR dringt er bij de bestaande feministische groeperingen ernstig op aan zich als hoeren identificerende vrouwen uit te nodigen om plaats te nemen in de hoogste rangen van hun organisaties en in hun analyses en strategieën de prostitutie bewust een plaats te geven.

Augustus 1986